

Interview met Ilse Blekkenhorst en Ester Biesboer van IKC De Zeppelin

Meer samenwerking tussen opvang en onderwijs

Een doorgaande lijn van kinderopvang naar onderwijs – hoe mooi is dat? Toch zijn school en kinderopvang vaak nog twee gescheiden werelden. Maar niet in Heerhugowaard, bij IKC de Zeppelin. Daar is juist een hechte samenwerking ontstaan.

Ester Biesboer en Ilse Blekkenhorst

Afgelopen september startte IKC De Zeppelin met een Onderwijs Ondersteuningsgroep voor het jonge kind, kortweg OOG. Dat is een groep van twaalf kinderen in de leeftijd van vier tot zes die (nog) niet meekomen in een reguliere kleuterklas. Op deze manier blijven ze op hun eigen school, mét de zorg en ondersteuning die ze nodig hebben. En als ze er klaar voor zijn, kunnen ze doorstromen naar een reguliere groep – of naar een andere vorm van onderwijs, als dat beter past. Ester Biesboer werkt als leerkracht van de OOG en is ook een van de initiatiefnemers, samen met Mara Kaandorp.

Bij het opzetten van de OOG lag de nadruk op onderwijs. Logisch, want er moest veel geregeld en uitgedacht worden. “Maar door die focus werd iets anders over het hoofd gezien,” vertelt Ilse Blekkenhorst, manager van de kinderopvang binnen het IKC: “We hadden het niet meteen door, maar deze kinderen komen natuurlijk ook naar de naschoolse opvang. Ze gaan dan van een kleine, veilige en gestructureerde setting ineens naar de grote BSO, waar medewerkers niet specifiek zijn opgeleid om gedrag te begeleiden. Het was duidelijk dat we daar iets mee moesten.”

En dat werd de aanleiding voor een nog intensievere samenwerking tussen onderwijs en opvang bij De Zeppelin. Een samenwerking die sindsdien alleen maar sterker is geworden.

Hoe zijn jullie die samenwerking gaan invullen?

Biesboer: “We zijn veel breder gaan kijken naar hoe we het voor een kind zo goed mogelijk kunnen organiseren – zowel op onderwijsgebied als qua opvang. En hoe we daarin kunnen samenwerken. Dat je bij elkaar gaat kijken en expertise deelt was eerder niet vanzelfsprekend, maar dat gebeurt nu wel. Ook is er veel meer overleg.”

Kun je een voorbeeld geven van dat overleg?

Blekkhorst: “Voordat we de OOG-groep startten, hadden we al een ‘Samen Zeppelin werkgroep’ waar mensen van onderwijs en opvang in zitten. Die komt eens in de paar maanden bij elkaar. En als er nu een kind besproken wordt in een MDO, dan schuift de pedagogisch medewerker van de BSO ook aan.”

Biesboer vult aan: “Zo weet diegene wat de hulpvraag is en welke interventies genomen worden. We doen het echt samen en voelen ook samen die verantwoordelijkheid.”

Blekkhorst: “Ja, zo wordt dat bij ons ook gevoeld. Er is veel meer gelijkwaardigheid. Dat de pedagogisch medewerker nu wordt uitgenodigd voor een MDO laat zien dat ook vanuit de BSO en soms ook vanuit het kinderdagverblijf waardevolle input komt.”

Wat merken de kinderen hiervan?

Blekkhorst: “Heel veel. We gaan bijvoorbeeld regelmatig met de oudste peuters naar de kleuters om daar een activiteit te doen. En de oudste kleuters komen naar de opvang voor een muziek- of voorleesactiviteit. Wat ook helpt, is dat we proberen steeds meer één taal te spreken. Zo werken we op de BSO nu ook met Taakspel, net als de school. En als er op de BSO iets speelt waar een medewerker niet uitkomt, wordt er een leerkracht bij gehaald – en andersom gebeurt dat ook. Daarnaast werkt de intern begeleider van school drie uur in de week voor de opvang, wat enorm helpt bij zorgvraagstukken en in de doorgaande lijn van opvang naar onderwijs.”

De oprichting van de OOG was een belangrijke aanleiding voor de nauwere samenwerking. Maar speelt de opvang ook een rol bij het signaleren van kinderen voor de OOG?

Biesboer: “Ik hoop dat de opvang niet snel zal zeggen: ‘Dit kind is geschikt voor de OOG, maar wel: Willen jullie eens meekijken? Zien we hier iets over het hoofd?’ Het draait dan meer om vroegsignalering en het delen van expertise. In dat kader starten we volgend jaar ook een coachingstraject om pedagogisch medewerkers en onderwijsprofessionals te ondersteunen bij hulpvragen rond signaleren. Het doel is om meer kinderen binnen boord te houden en de expertise op het IKC te verbreden.”

Wat geef je mensen mee in zo’n coachingstraject?

Biesboer: “Ik zie dat zowel onderwijsprofessionals als pedagogisch medewerkers het vaak persoonlijk opvatten als iets niet lukt met een kind. Dat ze het zien als falen. Wij willen proberen om dat weg te nemen.”

Tot slot: hebben jullie tips voor andere scholen?

Biesboer: “Als je inclusie en een mooie doorgaande lijn tussen opvang en onderwijs wilt realiseren, dan moet je samenwerken. Dan heb je elkaars expertise nodig. Ga dat aan, houd het laagdrempelig, en zorg dat niet alleen de op-

vang van het onderwijs leert, maar ook andersom.”

Blekkhorst vult aan: “Ik geloof echt dat deze manier van samenwerken een mooie stap is richting meer inclusie. Je hebt elkaar nodig. Je kunt wel op je eigen eiland blijven zitten, maar hoe weet je dan dat je het juiste doet.”

‘Als je inclusie en een mooie doorgaande lijn tussen opvang en onderwijs wilt realiseren, dan moet je samenwerken’

‘Het was duidelijk dat we daar iets mee moesten’